

al Pânt dla Biânnanda

nómmher 146

Conferänza mondièl

Un'ètra fazannda ch'la m fà andèr fòra dai guêr.

Ai é bèle pasè la blazza ed 23 ân da quand, a Río De Gianèiro, tötti äl naziân dal mânnd äl cminziénn la prémma manfrérrna ciamè *Conferenza Mondiale sull'Ambiente*. Pò, da alâura, i in fénn ventiòn e am é d avîs ch'äl séppen cuntè cme al dû d capp quand brésscla l'é denèr.

L'ùltma vòlta l'é stè a Parigi in d'sammler dl ân pasè e, anc là, cus'avaggna vésst? Una gran espuñiziân ed chèp ed Stèt e ed Guêren, ed minésster, ed sienziè, ch'i an fât di gran bî dscûrs dnanz a di micròfen pr arcurdèr a tött al mânnd che la Tèra l'é dimónndi amalè, che 1 incuinamänt l'é brôtt, che chi incuérina l'é un delincuänt. Pò avän sintó di gran bacâi só tant prugèt par fèr calèr i vléggn int l'âria, par piantèr di miglion d'âlber, par fèr di gran cuntròl par tött al tânp dl ân. Mo anc stavôlta, prezis a cäli ètri vòlt ai é manchè un cuvlinén che a mé 1 um pèr al piò impurtant: L'OBBLIG ed rispetèr quall ch'a s'é détt e una puniziân païsa par chi an fâ brîsha cum as é dezîs.

Acsé i an pò tachè anc cl'ètra manfrérrna: qualla ed catèr ed chi é la cäulpa se la Tèra la và a tarâsac. Äl naziân récchi i dïsen a qualli puvratti ed dèri un tâi col sfrutamänt däl såu risâurs. Qualli piò d'sgraziè, invêzi, äl sustéñnen che chi é dvintè récc l'é stè pr avair sfrutè žà a man bâsa sänza pinsèr a gnínt èter che a fèr di gran góbbi.

L'é una gnôla ch'fâ vargâggna. As à da vâdder sti gran capurion che tötti äl vòlt i deziden ed firmèr di cuntrât e di impégn, mo sänza che inción èva 1 obblig ed rispetèr inciònni raiguel. Pò un mócc' ed bëli fotografî, ed riprais pr äl televiñiân, ed bëli dichiaraziân, e alé, ognón a cà sô còmm se quall ch'i an détt n avess inción valâur e såul con la speranza che tött chi èter i fâghen quall ch'as é détt. Mo såul chi èter, as capéss. A vrêv šbaglièrum, mo a mé la m pèr una ciapè pr al cûl granda... cme la Tèra.

Cum s'prènni ciamèr stäl *Conferenze Mondiali per l'Ambiente*?

Fèst dl'ipocriñi? Srèl fôrsi al chès che al mutiv d'incôsa la séppa cl'ètra gran gnôla ch'i s'fecchen tött i dé int al zarvèl e ch'la s'ciâma *CRESCITA*? Bišaggna sänper crâsser, sänper de piò sänza mäi farmères. Siché dârca, al dvânta un obblig fabrichèr sänper piò mâchin, machinèri, prudott e tött al rëst, un obblig avair piò eletrizitè, un obblig cunsumèr piò petròli, piò carbân e ví ed ste pâs. Tött chi chèp e minésster ch'i van ògni tant a cäl såu bëli conferänz, i san benéssum che méttr insâmm al cuntròl dl incuinamänt col dezisiân ed prodûser de piò, i én dû quî ch'i n pran mäi stèr insâmm. Al srêv còmm méttr insâmm äl putèn coi pizón ed piâza. Inpusébbil: o pizón o putèn.

Acsé, in stal mänter, la salût dla zänt la và sänper pîz. L'onnica mègra cunsulaziân l'é che chi brôtt mèl nèd dal incuinamänt i arîven int la cappa anc a quî che da sta situaziân i s'mettn in bisâca di gran góbbi.

Adès b'sugnarêv dscârrer di rimêdi mo, ragâz, csa vlív ch'a v déggia? Mé a sån un ignurantâz dal pòpol bulgnais, mégga un sienziè, o un economéssta, o un puléttic. A sò, però, che di sienziè e di economéssta i an détt cum as arêv da fèr. Mo gîv che chi cmanda l'arà vójja ed pruvèr? Sé, di sunâ! E s'ai caléss socuânt miglièrd int i guadâgn, cum la mitaggna? Nâ, nâ, an s'pôl mégga! L'é móllt méi, ògni tant, fèr una bëla *Conferenza Mondiale sull'Ambiente*, fères fotografèr, fèr di bî dscursén e... (v'arcurdèv una canzunzérrna?) *dopo una - due - tre - quattro - cinque - sei - sette settimane...* äl còs i avânnen sänper cum äli én. Bän, mé, ed fèrum ciapè... pr al nèss a sån stóff. Mo a m téggia la mî stuffisia e stièvo. Ai é pò chès che tött sti mî pinsîr i séppen šbagliè e che mé, cum a fâg spass, a èva fât una pisè fòra dal urinèri. Scusèm bän dimónndi, vlív mazèrum?

La Taraghéggna

Stòri ed pustén I pî dla Mariôla

La Mariôla l'èra una mî colêga dla pòsta. L'èra una muntanèra, brèva, puntuèl, con dl'óssta a fèr tött i sarvèz

zi e con una particolarità ch'la t saltèva ai úc': l'avèva i pî piât, mo piât int na manîra impusébbil. Una matérina ch'l'èra anvè, cla bèla anvè ed socuânt ân indrî, cal šburdlân ed Bastî, šlumând i sù pî, al salté só:

- *Dî só, Mariôla, mo a té la cmórina t dèla gnínte?*

E lî:

- *Parché, csa m èla da dèr la cmórina?*

E Bastî, sänper con i úc' só i sù pî:

- *Oî, con totta sta naiv... la pujèna... par fèr la râta...*

Äl mail pr al diretâur

In tött i ufézzi an i amanca mai al rufiân, quall pr intândres, sänper pronti a pluchèr al cûl ai superiûr. Ón ed quissti, ch'a ciamarân *Ciccillo* (al vgnèva dala Bâsa Itâglia), ed prezis al n avèva inciònni mansiân fòra che qualla ed fèr la spéjja e esèr sänper a dispusiziân dal diretâur *per ogni incombenza*. Una vòlta al le spedé, in urèri d'ufézzi, a cà da zêrt cuntadén ch'i i avèven inpruméss un platò ed mail. Quand al turné indrî, purtrò par ló (e pr äl mail), Carlân al rumagnôl al le vésst pugèr al platò int l archivi dl ufézzi, e alâura....

Avî da stèr a savair che Carlòn al stèva ed cà a *Meldola*, vísén a Furlé, in dóvv 1 avèva dla vîda, di âlber da frûta, däl mail... Ècco, däl mail: apanna che *Ciccillo* al s'fò šluntanè, Carlân l andé int l archivi, al tiré fòra tötti äl mail dal platò e pò - ónna a ónna - ai mulé un crécc, sacc e prezis. Pò al turné a méttri dânter in bél âurden

- *Fra una stmèna - al déss tött sudisfât - äl sran tötti mèrzi!*

Pò al turnè al sô lavurîr stuflând cme un usgnôl.

F. C.

Celentano

A m èra méssa d inpàgggn pr arivèr d àura d avair un gât, e fenalmänt 1 insónni al dvinté realtè quand un beléssum cinén ed siamais 1 arrivé in regâl dala nidè d un amîg. A l ciamé Celentano, lasànd tòtt maraviè parché al n èra brîsa un nòmm da gât, mo i mî, cgnusàndum, i savêven ch'an se srêv mâi psó ciamèr Pucci o Fuffi.

Celentano 1 èra un gât bišlâc e a sän vló un mócc' ed bän. Ló al n èra brîsa tant ospitèl e quand ai arivèva un quelcdón ai fèva fêsta a sô môd, curandi drî datâuren ala tèvla, saltandi in vatta al spâl cunpâgna una simiérra, sfrunbländ da un mûr a cl èter par finîr al sô spetâcuel agranplè al purtîr dla sèla, šundländ sudisfât col grugnén prilè vêrs ed nó. Al babbo e mé a s divartêven un mócc', manc i nûstr amîg, un pôc inspuré, e la mâmâ che, šlumând äl sâu purtîr con preocupaziân, la dvintèva un pôc narvušatta.

Pò al fô al tûren dal divàn e däl pultrân, ch'i êren drî a mudèr al sô aspèt uriginèri mustrând qué e là däl franz šgunbiè, st mänter che äl rêt äli êren anc da finîr ed paghèr. A pruvé a purterel in curtîl par fèrel sfughèr, mo al prè an i interesèva brîsa e al taché a còrrer drî a una ragâza. Lî la scapèva švarsland e mé e äl mî amîghi a zarchèven ed ciapèr al gât. Scadagnón al curêva in tânnnd, e an s capêva brîsa chi al curêva drî a chi. Fenalmänt un quelcdón al le ciapé, e da alâura mâi pió curtîl, solamänt äl šbâr dla ringhîra dla terâza, par tgnîr d òc' tòtt al muvimänt.

Celentano 1 èra anc dimónndi afetuâus: quand al babbo al stèva ala scrivanî a scrîver, ló al s acuacèva in vatta al sô spâl, stra la gnócca e al còl, e al stèva lé par däli âur a fèr la ranèla, e al babbo al stèva fairum par däli âur pr an dsturbèrel.

Quand as ašvinèva al mumänt che mé avêva d'arivèr a cà da scôla, l um stèva da stér drî dala pôrta, cme un can l aspèta al padrân, e an i èra vêrs ed šluntanèrel fentânt che mé a n arivèva.

Ai fô una suspensiân invernèl pr i dân ed Celentano. In cà avêven un tîp balzàn ed riscaldamänt ch'l èra fât da däl vascatt, coleghè stra d lâur, in dóvv ai girèva dl'âcua scaldè da una

caldèra a gâs cinérra, pugè par tèra. Celentano, ch'ai piasêva dimónndi al chèld, cme tòtt i gât, al stèva dnanz a cäl fiamulérra di dé intîr e, vésst la lôrgna ch'l avêva adòs, mé a cradd ch'al respiréss anc dal gâs.

Turnè la bèla stašân 1 arvgné anc trôp, al truncàtt ch'al stèva in terâza an i bastèva brîsa e an al šluntané mâi dal divàn. Quand al s arfilèva äli ónng' int al tlèr ed laggn dal divàn e al sintêva arivèr un quelcdón, al s afarmèva pr un pô, tgnând äl grénfi bän piantè e, secânnnd al guèrd ch'l incuntrèva, al dezidèva se andèr d lóng o nå. S'al catèva dl'indezisiân, pr esänpi se al guèrd l èra al mî, prémma pian pian al fèva véssta ed turnèr a tachèr, pò, s'an i èra inciônni reaziân, ai dèva la mâlla a tótt'ânnda. Mo se cal quelcdón l'èra la mâmâ, al scapèva sóbbit vî e al scunparêva dala véssta.

Un dé la mâmâ, dâpp avairel acusè ed cunpurtamänt salvâgd e d an rispetèr par gnínta i sacrifézzi ed chi èter, la dezidé ed regalèrel a un colèga cûg, almanc an srêv brîsa môt ed fâm!

Mé a n i èra brîsa quand i al purténn vî, mo, dnanz al fât cunpé, ai scupié una gran tragèdia. A zighé tótti äl mî lègrum, a n vlé gnanc savair chi s fôss cal cûg ch'l avêva tôlt Celentano. Da alâura a dezidé che par mé l èra môt e ch'a n arêv mâi pió avô un gât.

Quand, dâpp a dimónndi ân, a dmandé nutézzi ed Celentano, i um génn ch'l èra môt investé da una mâchina. Alâura ai turné fôra tótt al dulâur e tóttia la râbia d una vòlta: mo cómm, an al fèva brîsa murîr ed fâm mo al le lasèva andèr fôra? Celentano al n èra brîsa aviè a andèr fôra!

A cal pônt lé mî mèder la m dmandé ed pardunèrla par n avair brîsa cunsiderè la mî soferänza. La'm gé che a chi ténp avêven pasè di mumént d angósstia e tensiân parché, con la rèna ch'avêven, an s psêva brîsa lasèr andèr in malâura la ròba cunprè con tant sacrifézzi. Purtrôp al bišâgggn la l'avêva custratta a fèr una sélta dulurâusa.

L èra pròpi un gât spezièl, Celentano, un gât/can, cum a 1 ciameva mé, e intânt, in San Dunè, i s l én arcurdè par tant tânp.

Nadia Corticelli
(traduziân dla Noccia d Bastèl)

Larfûg' blindè

Quand al sinté sunèr äl sirän dla zi-tè, Giolli al n avêva avó inción dòbbi só quall ch'al stèva par capitèr, e l andé in fûria dânter al arfûg' blindè.

Sô pêder, int i ân dla guèra fradda e dla câursa ai armamént atòmic, l avêva avó al vâdder ed trasfurmèr la cantérina dla sô vélla int un búncher blindè. Giolli, ch'l èra vanzè l ónic abitânt dla cà, l èra andè d lóng par di ân a mantgnîrel funzionânt e a arnuvèr ògni tant äl pruvéss ed ròba da magnèr e da brušèr, parché l èra cunvènt che un dé quall al srêv stè l ónic môt ed vanzèr viv in chès ed disâster nucleèr. Totaví al s adé che purtrôp al n avêva brîsa pinsè al comunicaziân; defâti al šmârtfon, con tòtt cal zimänt armè, an ciapèva brîsa, e al televišaur, ch'l èra ed quî prémma dal digitèl, an fèva vâdder che däl raig in muvimänt.

Giolli as cunsulé in fûria: la librarî dl arfûg' l'èra bän rifurné e ló an se srêv brîsa anujè, anc se la permanänza la s fôss šlunghè par dimónndi tânp. La curânt, par mirâcuel, l'arivèva ancâura, bän cânt int al rifogg' ai èra un grópp eletrògen ch'l andèva a gašoli e ch'ai n èra socuânt bidón, e an i srêv stè inción problêma né pr al frîgo né pr i furnî.

Quand äl crusatt sgnè in vatta al lunèri äl fônn una bèla móccia, Giolli al pinsé che i mumént pió brôtt i fôssen bèle pasè e ch'al fôss al chès d andèr a dèr un'ucè fôra. Al se fté con al scafânder, la mâscra, äl schèrp e i guant anti-radiazîan e l avré la pôrta dal búncher.

L'angósstia l'ai strichèva al côr e äl gân: chisà côsa l aré truvè là fôra e, sâuratôtt, aréll catè un quèlc èter supérstit?

L èra incôsa bûr e silenziâus, inción saggn ed vétta. Con fadîga, par quall ch'al psêva con tóttia cla bardadûra, l arrivé fén ala strè, in dóvv al vdé dâu fil ed mâchin ed zà e ed là, iluminè dala lûs šbiâvda di lanpión.

Tòtt int na vòlta al sinté un can a bajèr e pò al le vdé vgnîri incânter. Inspuré as fé indrî, al psêva èser pén ed radiazîan...

A surpraiša, drî dal can, ai salté fôra Mârio, al sô všén.

- Mârio! Mo csa fèt qué, ch'an i è inción!

- *A t al cradd! Åli én äl quâter dla matérina! Lòrrd al n in psêva pió e al m à tirè žà dal lèt! Mo té, invézi, csa fêt acsé inmascarè! Èt di galavrón int al zardén?*

- *Sé, sé... i galavrón... ai ò catè un vraspèr attachè propi int la veranda. Pió tèrd a ciâm i punpîr ch'i al véggnen a brusèr. A t salût, stà mó bän!*

la Nòccia d Bastèl

Rézz al sâc

Zîrca vêrs la metè di ân s-santa, tótt i cafà ed Bulâggna i êren frequentè, fén a tèrda nòt, da una frôta ed žant ed tótt i grèd. In estèd, ataiś a ògni lochèl, ai êra una bèla dstaiša ed pultrunzéni con i brazû, tótti ocupè da di biasanòt, ch'i s pasèven al tânp con däl ciâcher a våus èlta, fagànd una gran gatèra che, bän e spass, la dsturbèva la žant ch'i stèven ed cà stra d lé. Int al nòster "Barr Camâldoli", sänper pén murè, i client i êren par la pió žûven ch'i n avêven brîsa, a cà sô, incionna mujèr ch'la s angustiess e acsé i psêven stèr lé a fèr vgnîr matérina. Tótti äl sîr, nuèter avêven al problêma ed fèr pasèr quâter o zénc àur, pusibilmänt in barâca e la soluziân, quèlca vòlta, la vgnêva truvè con däli idéi da šbalurdîr. La mänt di pûc chèp-scuèdra, l'êra sänper inpgnè a zarchèr däl soluziân nôvi e balzèni, par scarnèr, anc sänza remisiân, i tant martóff ch'i fèven pèrt dla bâla. I capatâz i avêven bisâggn anc dl ajût d un quèlc sarâf pr arrivèr d åura ed métter a saggn la schêrgna e, zêrti vòlt, strulghèven däl catûr péini ed fantaši.

A m n arcôrd ónna che, par la sô originalité l'é vanzè int la storia dal cafà. Da pôc tânp as êra žuntè ala banda Valintén, un ragazòt dla canpâgna mantvèna che, par la pôca esperiänza, al cardêva a incôsa. (Con al tânp però al s é arfât con i intarès, dvintand pió descantè ed tant èter). Al puvràtt al fô tòlt in mèz da Línghen, apugè da Venêzia e da Magnàn, ch'i i cunténn una bâla fòra dal sparadèl. Int un prémm tânp, tulandla ala lèrga, i decanténn la chèren ed rézz purzlén che, a sénter lâur, l'êra un pcân da rà, mitàndel però ins qualla, parché bshugnèva stèr in uraccia, pr an sfuracèrs con tótt chi bshéi che i rézz i an par difanndres. Pò, ed sêgit, i

génn ed sperèr ed tafièrn ancâura una bèla sgnòfla, parché i n s êren brîsa dscurdè al gósst ed cla delézzia int la bâcca. Ala fén Magnàn al sparé la båmmba:

- *Sêt cum ss ciâpa i rézz purzlén?*

Valintén, con la fâza da ismè, al i arspundé ch'an al savêva brîsa.

- *Mo stà bän da sénter, I é al quèl pió fâzil dal mânnd: bisâggnna andèr in canpâgna int una nòt ed lórina périna al dâu dla matérina e, in st mânter che con la man stanca as tén avêrt un sâc, int I istâss tânp bisâggnna gnulèr ed cunténnuv la frèis "Rézz al sâc! Rézz al sâc!" e al sânn d una canpanèla scusè con la man dréttâ, al rézz al s inbušara in qualla ch'la srà la sô parsân! Òcio però ai bshéi, mo quall a t l avän spieghè prémma e t al sè bèle! Srésset d acôrd ed fèr con nó una batûda ed câzia e pó dâpp una bèla magnè?*

Logicamänt Valintén al gé ed sé con entusièsüm. I guardénn sóbbit un lunèri attachè al mûr dôvv la Mèrilin Monrò l'êra in bèla mässtra e i vdénn che la dëta dla prémma lónina périna la caschèva int la stmèna dâpp, par consegüanza ai êra tótt al tânp par preparèr la spediziân. In st mânter che al giubòccs al sparèva a tóttâ câna "Tintarella di luna", i tachénn a fèr di pian pr arrivèr d åura ed fèr cl'inpraiša. Int äl sîr ch'i vgnénn dâpp, i andénn d lóng a tòr di acôrd pió particolèr, acsé i dezidénn ed fèr cla batûda d câzia a Fôrt Bandîra, una località in culéina ch'a cgnusêven cme äl nòstri bisâc parché, ed dé, andèven in muturén sô e žâ pr i camp salvâdg e dôvv ed nòt, ed dâpp äl zèd, äl cupiàtt äl s acuacèven pr andèr al'érba. Tótt chi èter trî o quâter pistulózz dla bâla, i spinzéven pr èser iscréttanca lâur int la léssta, pr avair pèrt in cl'operaziân ch'l'êra dvintè al zânter ed tótt i dscûrs dal cafà.

Al ultûm mumänt i dliżénn, par vgnîr incânter a tótti cäl dmand pr aumentèr äl probabilitè d catûra, qualla ed Corlaita (zicléssa di ân vént), sâuranómm dal faturén ed Ghén, ch'al cunsgnèva al pan in biziclatta con una žerla ed vänc sâura äl spâl e ch'l' êra anc al "sêmo dal cafà". (An êra brîsa l ónnic però).

Fenalmänt la gran nòt l'arivé e, dâpp avair fât al còl lóng a l'âura adâta, la spediziân, cumposta da dû muturén, la

parté con un gran strunbazamänt ed marmétt. Ala guîda di muturén ai êra i "batdûr", ch'i avêven par de drî i "cazadûr", tótt in shgirigâja, furné ed sâc e canpanèla. I acôrd cunvgno prémma, i êren che tótt al rëst dla cumpagni l avêva da stèr d'asptèr almânc dîs minûd prémma d avsinèrs ala patóggia d atâc, parché äli operaziân i n avêven brîsa da èser incagliè da dl armâssd, ch'al psêva dsturbèr i rézz che, cm as sà, i én dimónndi témmid e melfidè.

La nòt l'êra una maravajja: al bûr l êra s-ciârè dala lónina péinna. In zîl ai êra tótti äl strèl ch'i tanplèven e che, acupiàndes con al lusâur dla zitè là sâttâ, äl fèven vgnîr in mänt un presèpi.

Arivénn int una avêrta e, stand in uraccia, a sinténn in luntananza tótt un scanpanlèr mistiè a däl våus sparpajè ch'äl se šluntanèven e äl s avsinèven ed cunténnuv: vésst che i nûster cumpagni i êren bèle drî a andèr a câzia, as cunvgnèva stèr d'asptèr la riusida.

Chisà cs'i aràn pinsè äl cupiàtt, che d sicûr äli erên arpiatè stra äl zèd lé d atâuren, a tótt cal "Din-din, Din-din" e äl våus purtè dal'ariaréna notûrna. Am pèr ed sénter una "Lî" ch'la dmunda al sô cumpagn:

- *Dî bän só Gíssto, mo csa i êl? Èni däl vâc al pâscol da st'aura? Pusebbil? Al mânnd al s é propi méss ed sâttâ in só!*

- *Nâ, Gióggia, piotost mé a dirêv ch'la seppa una procesiân ed žant ed qué, ch'i pôrten in gîr una reléccua d un sant dla žôna. As vadd che la devoziân l'é tanta, parché la fêsta la và inânz fén a tèrd.*

Ed sicûr, Valintén e Corlaita, i n arivénn brîsa d åura d agranplèr gnanc un rézz e acsé ai tuché d arnunzièr a cla magnè.

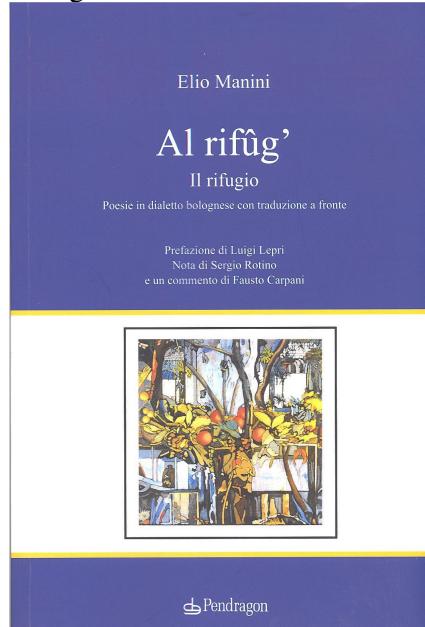
L ónnic quèl pušifîv, l é che i n avénn inción fastidî ed digestiân par cäulpa ed cla chèren, però a i n armagné na gran vójja.

Renzo Bovoli

Librarî bulgnaïsa

Stramèz ai colaboradûr dal nòster giurnalén ai é Elio Manini. Cum as dîs, Èlio l é un artéssta a tutto tondo parché l é un bravéssum pitâur e inci-šâur, ch'al s é furmè al'Académia däl Bèli Èrt ed Bulaggna. E pò al scrív

poeſî e zirudèl in dialàtt, al dialàtt dla bâsa (Èlio 1 é nèd a San Marén dal Bäntvói) e anc di racónt destinè al pâgin dal Pânt dla Biânnda. Adès, al nôster artéssa l à dezîs, giustumänt, d ardûſer i sù scrétt int un lîber e alâura, ècco che la *Pendragon*, l editâur ufizièl dal bulgnaiš, l à realizè ste bél liber: "Al rifûg", con la prefaziân ed Gigén Lîvra, una nòta ed *Sergio Rotino* e un cumânt... mî.

Sänper in sti dé qué ai é vgnó fôra un èter bél lîber, con di racónt d *Arrigo Lucchini* pr al zentenèri dla sô násita. A dlížer al materièl stramèz ala muntâgna di sù scrétt, tótt quant ed carâter bulgnaiš, i i an pensè sô fiôla *Annamaria* e *Davide Amadei*. Adiritûra ai é anc al cupiâr dla famâusa sêna däl "Quâter vciatti"! L Editâur? *Pendragon*...

I lavurîr al Pânt dla Biânnda

"L é al lavurîr lóng quall ch'al dà da magnèr al operèri!" i gèven una vòlta. S'l é par quasst nuèter l é dâgg' ân ch'a sän drî a sistemèr l'Arena del Navile e sue pertinenze. Adès al pèr ch'a i siâmen riusé, sistemând tótt i nûster tarabâcuel int un capanân (la foto qué sâtta), šmuntând tótt chi baracamént ch'ai éra in gîr e spustând indrî al pelsènic d una quingérna ed mèter.

Pò avän dè una bèle parzè al prè, zarcând ed fèr in mód che l'âcuva piuvèna la córra vî e sumnând dl'êrba rubóssta. Tant pr èser ecològic fén in fânn, só iniziatîva dal nôster formidâbil benefatâur (*Giorgio Ventura*), avän piantè una trintéina ed télli che, quand i sran vgnó grand, i strumnarân d intâuren al sô bân prufómm e una bèle ôra. Mo quasst l é un piašair ch'i pruvaràn i nûster anvûd... Pazénzia!

Chèro Nardo...

...sâul una ciòpa ed mîs indrî ai êren a tèvla insàmm: té, Giòrgio Ventura e mé pió socuânt èter amîg. A s'êren anc méss d acôrd par fèr una cantè da té, int la tô cantéina, cum a fé bèle socuânt ân indrî. Mé a vgnèva pr intratgnîr al pôbbluc quant té e chi ragâz a tirèvi un pôc al fiè. Par mé l éra un unâur. Aîr maténnia Giòrgio al m à détt che t î parté pr andèr a sunèr là sô, con Henghel, Lucio e Gherardo.

Grâzie, Nardo, par la tô amizézzia e par la tô cunsideraziân. E grâzie anc da Bulaggna.

Fausto

La siänza di nûster vîc'

Zrîs, ciliegio pianta di molte varietà indicate dai botanici coi nomi di *Prunus cerasus*, che comprende il frutto detto *marâscia* e *Prunus avium*, che comprende la varietà ricercata detta *vessola*, visciola. Le altre varietà sono: *acuarôla*, *bcôrna*, *durân*, *môra*, *žanbèla*.

2 zrîsa *acuarôla*, ciliegia acquaiola, ciliegia primaticcia. Il nocciolo della ciliegia viene adoprato nella confezione di molti liquori. La medicina familiare prescrive l'infuso de' gambi come diuretico. Il legno viene impiegato ne' migliori lavori di ebanisteria. La gomma che trasuda dall'albero è pure impiegata nell'industria.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnda

Nômmer 146 dal 2016

Diretâur irresponsâbil e limušnîr:

Fausto Carpàn

Dséggan uriginèl:

Lupàmmbol (Wolfgang)

Umberto Sgarzi

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di šbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgân eletrònico: **Âmos Lèli**

Abunamént par pôsta: almânc 20 € al ân.

Indirézz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Al dizionèri ed riferimânt par cál parôl
ch'âli én difézzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIŠ - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIŠ

Pendragon, 2009

I sít bulgnîs i én quissisti:

www.pontedellabionda.org

www.clubdiapason.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

www.marcpoli.it

